

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3897/2022
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јована Јовановић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2858/21 од 10.09.2021. године, у седници већа одржаној 02.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2858/21 од 10.09.2021. године, као о изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2858/21 од 10.09.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 483/20 од 26.01.2021. године, допуњена решењем истог суда П1 483/20 од 09.03.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца, којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу, на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати износ од 80.974,35 динара за период од 01.01.2014. године до 01.02.2015. године у појединачно одређеним месечним износима са законском затезном каматом, почев од дана доспелости сваког појединачног износа до коначне исплате, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и у делу одлуке о трошковима поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 43.695,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2858/21 од 10.09.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 483/20 од 26.01.2021. године, допуњена решењем истог суда П1 483/20 од 09.03.2021. године, којом је обавезан тужени: да тужиоцу исплати износ од 80.974,35

динара, на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене зараде, за период од 01.01.2014. године до 01.02.2015. године, по наведеним месецима, са каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате, да уплати доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање и да плати трошкове парничног поступка у износу од 151.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији изражену у пресудама на које је ревидент указао, Врховни касациони суд је оценио да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20) да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У другостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу у Привредном друштву „Колубара Метал“ д.о.о. које је до 31.12.2013. године било посебно правно лице, када је спроведена статусна промена – припајање привредном друштву РБ „Колубара“ д.о.о. (иначе оснивачу друштва „Колубара Метал“), које статусном променом припајања од 01.07.2015. године послује у оквиру туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Тужени је као послодавац следбеник, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, примењивао на запослене из Огранка „Колубара Метал“ опште акте послодавца претходника (Колективни уговор од 27.07.2012. године) још годину дана – у периоду од 01.01.2014. године до 01.02.2015. године. Након статусне промене, тужени послодавац следбеник није утврђивао јединствену цену радног часа за све запослене, већ посебну цену радног часа за Огранак „Колубара Метал“ док није донет Правилник о организацији и систематизацији радних места Огранак „Колубара Метал“ којим су радна места у том огранку вреднована истим коефицијентима за обрачун зарада као и у осталим огранцима који послују у саставу туженог, а затим је 09.02.2015. године јединствено утврђена цена рада за све запослене код туженог ступањем на снагу новог Посебног колективног уговора за ЈП „Електропривреда Србије“. Вредност радног часа за запослене у Огранку „Колубара Метал“ утврђивана је за сваки месец на основу споразума закључених између директора туженог послодавца следбеника и Синдикалне организације „Колубара“ чији је члан Синдикална организација „Колубара Метал“, односно између директора туженог и Синдикалне организације „Колубара Метал“. Тужилац на име накнаде штете потражује појединачне месечне износе који представљају разлику између зараде коју је остваривао, као запослени у огранку „Колубара Метал“, у односу на зараду запослених у другим огранцима РБ „Колубара“.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући чланове 104. став 1., 2. и 3. и 150. Закона о раду и чланове 32. и 33. Колективног уговора „Колубара Метал“ из 2012. године, закључили да је послодавац следбеник имао могућност да измени опште акте и колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места, те на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода, па да сходно томе тужиоци имају право на накнаду штете због мање исплаћене зараде за утужене периоде.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови на правилно утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Према одредби члана 150. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14), послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора „Колубара Метал“ предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

У конкретном случају, након извршене статусне промене припајања ПД „Колубара Метал“ д.о.о. туженом ПД РБ „Колубара“ д.о.о, послодавац следбеник је сходно одредби члана 11. Уговора о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубаре Метал“ д.о.о. још годину дана, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, у складу са чланом 150. Закона о раду. Одредбом члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује у наведеном периоду био је уређен начин одређивања вредности радног часа запослених у случају промењених околности. Вредност радног часа запослених у Огранку „Колубара Метал“ је утврђивана за сваки појединачан месец у спорном периоду на основу сагласних изјава представника запослених у синдикату и директора туженог послодавца следбеника, а овако закључене споразуме нико није оспоравао у одговарајућем поступку, па они производе правно дејство. Нижестепени судови закључују да је применом одредбе члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, у току 2013. године, могла бити утврђивана вредност радног часа споразумно због промењених околности, и то док је „Колубара Метал“ пословала као самостално привредно друштво, али не и након припајања туженом у току 2014. године.

Овакав правни став није прихватљив јер је послодавац претходник имао овлашћење да у периоду када је самостално пословао утврђује вредност радног часа за своје запослене, те је у складу са чланом 150. Закона о раду, тужени као послодавац следбеник био дужан да најмање годину дана након припајања примењује колективни

уговор послодавца претходника – што значи и одредбу члана 33. став 3. тог општег акта, осим ако пре истека тог рока код послодавца следбеника не буде закључен нови колективни уговор. Обавезна примена општег акта послодавца претходника од стране послодавца следбеника у периоду од најмање годину дана може довести до тога да запослени код послодавца претходника у том периоду остварују мању или већу зараду од запослених код послодавца следбеника. У овом случају није доказано да је до тога дошло. Коefицијенти и вредност радног часа свих запослених код туженог који обављају исте послове нормативно су изједначени у јануару 2015. године изменама одлука о коefицијентима, односно у фебруару месецу исте године ступањем на снагу Посебног колективног уговора ЈП „Електропривреда Србије“.

Имајући у виду све наведено, погрешно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев и обавезали туженог да тужиоцу исплати на име накнаде штете разлику због мање исплаћене зараде за потраживани период, услед чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужилаца одбијен, као неоснован.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Према коначном успеху туженог у спору, применом члана 153, 154. и 163. ЗПП, туженом припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, и то на име трошкова састава ревизије у износу од 18.000,00 динара и таксе на ревизију у износу од 10.277,95 динара, таксе на одлуку по ревизији у износу од 15.416,95 динара, што је све одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифи из Закона о судским таксама, због чега је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**